

بسمه تعالی  
معاونت آموزش  
دفتر طرح و برنامه های درسی

## استاندارد آموزش شایستگی

رعایت اصول اولیه بهداشت و پیشگیری از بیماریهای گوساله و گاو

تهیه و تدوین با مشارکت  
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی  
دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

گروه برنامه ریزی درسی

امور دام و ماکیان

کد استاندارد آموزش شغل

۶۱۲۲-۶۳-۱۱۱-۲-۱

تاریخ تدوین/بازنگری استاندارد: ۹۴/۶/۱



## پیشگفتار:

گذشتگان دانائی را برابر با قدرت و توانایی می‌دانسته‌اند و دانش و تجربه را ارکان آن، آموزش در جوامع و فرهنگ‌های مختلف ارزش و جایگاه ویژه‌ای دارا بوده و هست. آموختن و آموزش در کلیه کشورها با اتمام مقاطع رسمی تحصیلی و حتی آکادمیک به پایان نمی‌رسد و اساسا به صورت یک فرآیند و پدیده موثر در ارتقاء سطح زندگی به شمار می‌آید.

تهیه و تدوین استاندارد مشاغل از جمله ارکان مهم و اثرگذار در کارآیی و اثربخشی آموزشها می‌باشد. استانداردسازی زمینه‌ساز تعیین توانمندی‌های جسمانی و فکری، مهارت‌های شغلی و همچنین تهیه مبنا و معیاری برای عملیات برنامه‌ریزی، طبقه‌بندی مهارت شاغلین، ایجاد شغل، اجرای دوره‌های آموزشی، ارزشیابی نظام آموزش می‌باشد. چنانچه استاندارد شغل را به عنوان یک مرجع منسجم و نظام‌مند بپذیریم، عدم تدوین و پیاده‌سازی استانداردهای شغل بخش کشاورزی، موجب تحمیل هزینه‌های اقتصادی ناشی از مصرف بیش از حد (کودهای شیمیایی و آفت‌کشها)، درمان بیماریهای خاص به لحاظ عدم کدکس غذایی و مصرف محصولات کشاورزی دارای سطوح بالای غیر مجاز (مواد شیمیایی، فلزات سنگین، آفت‌کشها)، خسارات ایمنی شغلی کشاورزان و آلودگی زیست‌محیطی، عقب ماندن از جامعه جهانی و وابستگی خواهد شد. امروزه در اکثر کشورها مجموعه‌ای از انواع استانداردها با اثرات مستقیم و یا غیرمستقیم بر کشاورزی، در زمینه آب و خاک، هوا، تنوع زیستی، چشم‌اندازها و میراث فرهنگی و سایر موارد وجود دارد. به نظر می‌رسد در کشور عزیز و پهناور خودمان ایران، الزام در بکارگیری استانداردها در بخش کشاورزی کمک شایانی به سلامت محصول و افزایش ضریب ایمنی و کاهش هزینه‌ها خواهد نمود.

با توجه به این نگرش در سال‌های گذشته مسئولین امر ضرورت آموزش علی‌الخصوص افرادی که در ارتباط با تولید (بهره‌برداران) نقش داشته را با دید جامع نگریسته و برنامه‌ریزی نموده‌اند. آموزش بهره‌برداران که ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای ارتقاء دانش و بهره‌وری بالا را به دنبال دارد از اولویت ویژه‌ای برخوردار گردید.

بنابراین در راستای ابلاغ آیین‌نامه نظام صنفی فعالیت‌های کشاورزی و نیز در اجرای قانون ماده ۳۱ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، دفتر آموزش بهره‌برداران و مشاغل کشاورزی معاونت ترویج و آموزش سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و دفتر طرح و برنامه درسی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ( بر اساس تفاهم نامه مشترک) به تدوین استانداردهای آموزش مشاغل کشاورزی مبادرت نموده است. امید است این مشارکت و همکاری در تدوین استاندارد های آموزشی بتواند نقش فزاینده‌ای در بهره‌وری و ارتباط آن با اثربخشی شغلی شاغلین و ارتقای توانمندی‌های حرفه‌ای بهره‌برداران و مولدان بخش کشاورزی داشته باشد.



نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی - دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

کد استاندارد آموزش شغل : ۱-۲-۱۱۱-۶۳-۶۱۲۲

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی :

علی موسوی مدیرکل دفتر طرح و برنامه های درسی

ناصر سلطانیان مدیرکل دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

ابوالفضل تیرانداز مدیرکل آموزش فنی و حرفه ای استان گلستان

حسن رحیمی تنها معاون مدیرکل دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

رامک فرح آبادی معاون برنامه ریزی درسی دفتر طرح و برنامه های درسی

ارژنگ بهادری معاون منابع آموزشی دفتر طرح و برنامه های درسی

الیاس رحیمی بطرودی رئیس اداره تدوین استانداردهای مشاغل کشاورزی، دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

سید محسن جلالی رئیس گروه برنامه ریزی درسی امور دام و ماکیان دفتر طرح و برنامه های درسی

امید فتحی کارشناس آموزش کشاورزی دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

حوزه های حرفه ای ، تخصصی همکار و یا در قالب تفاهم نامه برای تدوین یا بازنگری استاندارد آموزش شغل :

- دفتر آموزش بهره برداران و مشاغل کشاورزی

البرز- کرج- کیلومتر ۶ جاده ماهدشت- جنب پادگان شهید همت- معاونت آموزش و ترویج کشاورزی

تلفن: ۰۲۶۳۶۷۰۰۸۰۰

دورنگار: ۰۲۶۳۶۷۰۰۸۹۵

آدرس الکترونیکی:

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

از صاحب نظران و متخصصان و خبرگان حرفه ای و مربیان خواهشمند است نظرات اصلاحی خود را به آدرس زیر ارسال نمایند .

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای

کشور ، پلاک ۹۷

تلفن ۶۶۹۴۴۱۲۰ - ۶۶۵۶۹۹۰۷

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com



تهیه و تدوین کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	شماره موبایل
۱	امید فتحی	لیسانس	دامپروری	کارشناس	-	Fathee۳۶۱@yahoo.com
۲	محمد مهدی لولایی	فوق لیسانس	مدیریت آموزش	-	-	-
۳	قربان شفائی	فوق لیسانس	مدیریت آموزش	-	-	-
۴	حسین عطارچی	دکترا	علوم دامی	-	-	-
۵	علی اکبر اسفندیاری	لیسانس	علوم دامی	-	-	-
۶	پرستور پورغفور لنگرودی	دکترا	علوم دامی	-	-	-
۷	عبداله کاویان	لیسانس	علوم دامی	-	-	-



تهیه و تدوین کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	شماره موبایل
۸	محمد علی اورسجی	لیسانس	علوم دامی	-	-	-
۹	کمال الدین اراززاده	کارشناسی	علوم دامی	-	۸ سال	-
۱۰	سعیده امیرلطیفی	کارشناسی	مهندسی تولیدات دامی	-	۴ سال	-
۱۱	فرهاد شادکام	کارشناسی ارشد	فناوری اطلاعات	-	۱۶ سال	-
۱۲	مهین رضائی	کارشناسی	ریاضی کاربردی در کامپیوتر	-	۱۶ سال	-



## **تعاریف :**

### **استاندارد شغل :**

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

### **استاندارد آموزش :**

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

### **نام یک شغل :**

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

### **شرح شغل :**

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

### **طول دوره آموزش :**

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

### **ویژگی کارآموز ورودی :**

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

### **کارورزی:**

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

### **ارزشیابی :**

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

### **صلاحیت حرفه ای مربیان :**

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

### **شایستگی :**

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

### **دانش :**

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی)، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

### **مهارت :**

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

### **نگرش :**

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

### **ایمنی :**

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

### **توجهات زیست محیطی :**

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.



### نام استاندارد آموزش شایستگی :

رعایت اصول اولیه بهداشت و پیشگیری از بیماریهای گوساله و گاو

### شرح استاندارد آموز شایستگی:

رعایت اصول اولیه بهداشت و پیشگیری از بیماریهای گوساله و گاو ، شایستگی است از شغل بهداشت یار دام سنگین(گاو)است کارهای آن شامل بررسی عوامل بیماریزای عفونی مهم برای گاو و گوساله و نحوه انتشار آنها و بررسی عوامل بیماریزای عفونی مهم برای گاو و گوساله بررسی مواد ضد عفونی کننده مختلف و اصول آن برای ضد عفونی و حفظ سطح بهداشت دامداری و اهمیت واکسیناسیون و مراقبتها و مسائل آن میباشد این شغل با مشاغل همچون کارگر خوراک دهی، کارشناس تغذیه و کارگر خوراک دهی و سم چین و شاخ سوز در ارتباط می باشد.

### ویژگی های کارآموز ورودی:

حداقل میزان تحصیلات : پایان دوره اول متوسطه (پایان دوره راهنمایی)

حداقل توانایی جسمی و ذهنی : توانایی انجام کار در واحد پرورشی

مهارت های پیش نیاز : ندارد

### طول دوره آموزش :

طول دوره آموزش : ۵۸ ساعت

- زمان آموزش نظری : ۲۴ ساعت

- زمان آموزش عملی : ۳۴ ساعت

- زمان کارورزی : - ساعت

- زمان پروژه : - ساعت

### بودجه بندی ارزشیابی ( به درصد )

- کتبی : ۲۵ %

- عملی : ۶۵ %

- اخلاق حرفه ای : ۱۰ %

### صلاحیت های حرفه ای مربیان :

کارشناسی ارشد علوم دامی با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط و کارشناس علوم دامی با ۵ سال سابقه

دکتری علوم دامی با حداقل ۱ سال سابقه کار مرتبط



\* اصطلاح انگلیسی استاندارد ( و اصطلاحات مشابه جهانی ) :

\* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- سم چین
- شاخ سوز
- کارشناس تغذیه
- کازگر خوراک دهی

\* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور

د : نیاز به استعلام از وزارت کار





## برگه تحلیل شایستگی های شغل

شایستگی	معیار عملکرد	کار
<p>رعایت اصول اولیه بهداشت و پیشگیری از بیماریهای گوساله و گاو</p>	عوامل بیماریزای عفونی مهم برای گاو و گوساله و نحوه انتشار آنها را شرح دهد	بررسی عوامل بیماریزای عفونی مهم برای گاو و گوساله و نحوه انتشار آنها
	عوامل بیماریزا و آسیب رسان غیر عفونی برای گاو و گوساله و ایمنی کار در گاوداری	بررسی عوامل بیماریزای عفونی مهم برای گاو و گوساله و نحوه انتشار آنها
	مواد ضد عفونی کننده مختلف و اصول آن و برای ضد عفونی و ایجاد و حفظ سطح بهداشت دامداری را انجام دهد	بررسی مواد ضد عفونی کننده مختلف و اصول آن برای ضد عفونی و حفظ سطح بهداشت دامداری
	اهمیت واکسیناسیون و مراقبتها و مسائل آن را بیان نماید	اهمیت واکسیناسیون و مراقبتها و مسائل آن



## عنوان شایستگی : رعایت اصول اولیه بهداشت و پیشگیری از بیماریهای گوساله و گاو

نام و مشخصات وسایل و ابزار و مواد آموزشی	حیطه های یادگیری					کارها	ردیف	
	زمان آموزش (جمع ساعت)	حیطه نگرشی	ساعت عملی	رئوس فعالیتهای عملی (حیطه مهارتی)	ساعت نظری			دانش و معلومات مورد نیاز (حیطه دانشی)
فیلم، دام بیمار، لوازم ضد عفونی و ابزار معاینه	۲۰	همکاری در تشخیص بیماریهای عفونی	۱۲	-شناسایی و جدا سازی بیماران یا دامهای در معرض بیماریهای عفونی تک گیر یا همه گیر و انتقال بیماران به بیمارستان -جلو گیری از ابتلا بیشتر دامها در دامداری و منطقه	۸	انواع بیماریهای عفونی ونحوه انتشار انها	عوامل بیماریزای عفونی مهم برای گاو و گوساله و نحوه انتشار آنها	۱
فیلم، دام بیمار، لوازم ضد عفونی و ابزار معاینه دام	۱۰	همکاری در تشخیص بیماریهای غیر عفونی	۶	شناسایی دامهای بیمار شده یا در معرض خطر ناشی از مشکلات تغذیه ای-گوارشی، مسمومیت های شیمیایی، آسیبهای فیزیکی و انتقال بیماران به بیمارستان میزان خسارت کم	۴	انواع بیماریهای غیر عفونی ونحوه انتشار انها	عوامل بیماریزا و آسیب رسان غیر عفونی برای گاو و گوساله	۲
انواع مواد ضد عفونی کننده با بروشور مربوطه	۱۴	همکاری در شناخت مواد ضد عفونی	۸	ضد عفونی همه اماکن مرتبط با دامداری، خودروها و وسایل و افرادی و قرنطینه دام جدید وارد شده به دامداری و...به نحو صحیح مانع از ورود بیماری به دامداری	۶	مواد ضد عفونی کننده مختلف و اصول آن و برای ضد عفونی و ایجاد و حفظ سطح بهداشت دامداری را شرح دهد	تشخیص مواد ضد عفونی کننده مختلف و اصول آن برای ضد عفونی و حفظ سطح بهداشت دامداری	۳
انواع واکسن های مصرفی و تزریقی و پیشگیری و سرنگ مخصوص آن والکل	۱۴	همکاری در تزریقات و واکسیناسیون دامها	۸	-بررسی واکسن و اصول واکسیناسیون دامهای جوان و سنگین وزن و برنامه های واکسیناسیون منطقه -هماهنگی با مراکز مربوطه جهت واکسیناسیون دام	۶	اهمیت واکسیناسیون ونحوه تزریق واکسن و مراقبتها و مسائل آن	بررسی روش واکسیناسیون و مراقبتها و مسائل آن	۴



- بر گه استاندارد تجهیزات، مواد ، ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد
۱	شعله افکن	پشتی (اتومایزر)	۲
۲	محلول پاش	پشتی (موتوری)	۲
۳	گردپاش	پشتی (موتوری)	۲
۴	تراکتور	۳۵۰۰ فرگوسن	۱
۵	تهویه	برقی	براساس ظرفیت سالن
۶	لباس کار	یکسره	۱۵
۷	ماسک	بهداشتی	۱۵
۸	دستکش	دستکش کار	۱۵
۹	بیل	دامپروری	۸
۱۰	فرغون	استاندارد	۸
۱۱	کاردک	استاندارد	۸
۱۲	سطل	۱۰ لیتری	۶
۱۳	شیلنگ	پلاستیکی	۳۰متر
۱۴	جارو	دسته بلند	۶
۱۵	برس	پلاستیکی	۶
۱۶	حرارت سنج	جیوه ای	۵
۱۷	رطوبت سنج	عقریه ای یا دیجیتال	۵
۱۸	لامپ	۴۰ وات	۱۰۰
۱۹	دستگاه اسپری	واکسیناسیون	۲
۲۰	سرنگ	واکسیناسیون	۲
۲۱	مواد ضد عفونی	۲ لیتری	۲
۲۲	طناب و دماغ گیر	فلزی	۱۲

توجه :

- تجهیزات، مواد و ابزار برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .



### – منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	سایت اینترنتی مرکز اطلاع رسانی طیور ایران	<a href="http://bankpoultry.ir">http://bankpoultry.ir</a>				
۲	سایت شبکه خبری و اطلاع رسانی صنعت پرورش اردک و دامپروری	<a href="http://www.itpnews.com">http://www.itpnews.com</a>				

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم/مترجمین	محل نشر	ناشر
۱	اصول علمی و عملی پرورش طیور	۱۳۷۶	پور رضا، ج	–	اصفهان	انتشارات جهاد دانشگاهی واحد صنعتی اصفهان
۲	راهنمای کامل پرورش طیور	۱۳۸۷	مک . او . نورث – دونالد. دی . بل	خلیقی سیگارودی، ت. فرخوی، م. نیک نفس، ف	تهران	انتشارات شرکت پژوهش و توسعه کشاورزی
۳	پرورش طیور بومی	۱۳۸۸	زهری، م ع	–	تهران	انتشارات دانشگاه تهران

### فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	<a href="http://bankpoultry.ir">http://bankpoultry.ir</a>
۲	<a href="http://www.itpnews.com">www.itpnews.com</a>
۳	<a href="http://www.poultrydisease.ir">www.poultrydisease.ir</a>

### فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس
۱	نرم افزار جیره نویسی	–	–
۲	نرم افزار مدیریت واحد	–	–
۳	نرم افزار آموزشی چند رسانه ای	–	–